

Amed ağlarsa Aziz de ağlıyordu. Aziz gülerse Amed de gü-lüyordu. İnsanlar onlara takılmak için, “Bu ikisi ileride beraber yaşayacak” diyordu.

Ninelerinin adı Shaanan’dı. İyi görmeyen gözleriyle ikisini habire karıştırdı. “Çöldeki iki su damlam” diye çağırırdı on-ları. “El ele tutuşup durmayın, çift görüyormuş gibi hissediyor-um” derdi. “Bir gün artık damla kalmayacak, yalnızca su ola-cak, o kadar” da derdi. Aslında bunun yerine, “Bir gün yalnızca kan olacak” da diyebilirdi.

Amed ile Aziz ninelerini ve dedelerini, evlerinden artaka-lan yıkıntılarının içinde buldular. Ninelerinin kafatası bir kalasın altında darmadağın olmuştu. Dedeleri yatakta yatıyordu. Her akşam güneşin kaybolduğu dağın yamacından gelen bir bom-bayla paramparça olmuştu.

Bomba düştüğünde daha geceydi. Fakat Shaanan çoktan kalkmıştı. Cesedini mutfakta buldular.

“Gecenin bir yarısında mutfakta ne işi vardı?” diye sordu Amed.

“Bunu asla bilemeyeceğiz. Belki de gizlice pasta yapıyordu” diye cevap verdi annesi.

“Niçin gizlice?” diye sordu Aziz.

Tamara bir sineği kovalar gibi eliyle havayı süpürerek konuştu:

“Belki de sürpriz yapmak içindi.”

Nineleri Shaanan kendi kendine konuşmayı âdet edinmişti. Aslında etrafındaki her şeyle konuşmayı severdi. Oğlanlar onun bahçedeki çiçeklere sorular sorduğunu, evlerinin arasından akan dereyle konuştuğunu görürlerdi. Suyun üzerine eğilip bazı kelimeler mırıldanarak saatler geçirebilirdi. Zohal, annesinin bu davranışından utanırdı. Oğullarına kötü örnek olduğunu söyleyerek sitem ederdi ona. “Deli gibi davranıyorsun” diye azarlardı. Shaanan başını eğer, sessizce gözlerini kapatırdı.

Bir gün Amed ninesine;

“Kafamda bir ses var. Tek başına konuşuyor. Susturamıyorum, tuhaf şeyler söylüyor. Sanki yaşı benden büyük başka biri içimde saklanıyormuş gibi” dedi.

“Anlat bana Amed, sana söylediği tuhaf şeyleri anlat.”

“Anlatamam, anlattıkça unutuyorum.”

Yalan söylüyordu. Onları unutmuyordu.

Aziz büyük şehre sadece bir kere gitmişti. Babası Zohal bir araba kiralamış, bir de şoför tutmuştu. Şafak vakti yola çıkmışlardı. Aziz camdan, akıp giden bu farklı manzarayı seyrediyordu. Arabanın içinden geçtiği bu yerleri güzel buluyordu. Gözlerinin önünde belirip kaybolan ağaçları güzel buluyordu. Kırmızıya boyanmış boynuzlarıyla, yakıcı sıcaklıktaki toprağın üzerine bırakılmış büyük taşları andıran sakin inekleri güzel buluyordu. Yol, hem neşe hem de öfkeyle sarsılıyordu. Aziz ağrı içinde kıvranıyordu. Ve gülümsüyordu. Manzara, bakış-

larındaki gözyaşlarında boğuluyordu. Ve bu manzara, ülkenin manzarası gibiydi.

Zohal karısına;

“Onu büyük şehirdeki hastaneye götürüyorum” demişti.

Tamara’nın tek yanıtı;

“Dua edeceğim, kardeşi Amed de dua edecek” olmuştu.

Şoför nihayet şehre yaklaştıklarını haber verirken Aziz arabada bayıldı ama daha önce bazı konuşmalardan duyduğu o harikaların hiçbirini görmedi. Kendine geldiğinde bir yatakta yatıyordu. Bulunduğu odada başka yataklar, o yataklarda yatan başka çocuklar da vardı. O yatakların hepsinde sanki kendisi yatıyormuş gibi hissetti. Çektiği dayanılmayacak ağrının vücudunu çoğalttığını zannetti. O yatakların hepsinde, o bedenlerin hepsiyle beraber ağrıdan kıvrandığını zannetti. Bir doktor üzerine eğildi. Aziz onun baharatlı parfümünü hissetti. Doktor nazik birine benziyor, gülümsüyordu. Ama Aziz yine de ondan korkuyordu.

“İyi uyudun mu?”

Aziz konuşmadı. Doktor doğrudu, gülümsemesi solmuştu. Babasıyla konuştu. Babası ile doktor büyük odadan dışarı çıktılar. Zohal’in yumrukları kaskatıydı, derin derin soluk alıp veriyordu.

Birkaç gün sonra Aziz kendini yavaş yavaş daha iyi hissetti. Ona yoğun bir karışım verdiler. Sabah akşam bu karışımı içiyordu. Rengi pembeydi. Tadını sevmiyordu ama ağrılarını dindiriyordu. Babası her gün onu görmeye geliyordu. Kuzeni Kacir’in evinde kaldığını söylemişti. Tek söylediği de bu olmuştu. Zohal sessizce ona bakıyor, alnına dokunuyordu. Eli bir ağaç dalı gibi sertti. Bir keresinde Aziz sığırarak uyandı. Babası bir sandalyeye oturmuş onu seyrediyordu. Bakışları Aziz’i korkutmuştu.

Aziz'in komşu yatağında küçük bir kız yatıyordu. Adı Neelan'dı. Kalbinin göğsünde yanlışı büyüdüğünü söyledi Aziz'e.

"Kalbim tersine büyümüş, yani ucu, olması gereken yerde değil."

Hastanenin büyük odasında yatan diğer tüm çocuklara bunu anlatıyordu. Çünkü Neelan herkesle konuşuyordu. Bir gece Aziz uykusunda bağırdı. Neelan korktu. Sabah erkenden, Aziz'e gördüklerini anlattı.

"Gözlerin hamur köfteler gibi bembeyaz oldu, yatağında ayağa kalkıp kollarını oraya buraya salladın. Beni korkutmak için numara yaptığını düşündüm. Sana seslendim. Fakat ruhun aklında değildi. Bilmem nereye kaybolmuştu. Hemşireler geldi. Yatağının etrafını bir paravanla kapattılar."

"Kâbus gördüm."

"Kâbuslar niçin var? Biliyor musun?"

"Bilmiyorum Neelan. Annem hep, 'Yalnız Allah bilir' der."

"Annem de aynı şeyi söyler: 'Yalnız Allah bilir.' Bir de 'Zamanın başlangıcından beri böyle' der. Annem anlattı bana, zamanın başlangıcı dünyanın ilk gecesiymiş. Öyle karanlıkmiş ki, geceyi delip geçen ilk güneş ışını acıyla haykırmış."

"Daha çok gecenin haykırması gerekirdi, neticede delinen o."

"Belki de" dedi Neelan, "belki de."

Birkaç gün sonra Zohal, Aziz'e komşu yataktaki küçük kızın nereye gittiğini sordu. Aziz, iyileştiği için annesinin gelip onu aldığını söyledi. Babası başını eğdi. Hiçbir şey söylemedi. Uzun bir süre sonra başını yeniden kaldırdı. Yine hiçbir şey söylemedi. Ardından oğlunun üzerine eğildi. Alnına bir öpücük kondurdu. Bunu ilk kez yapıyordu. Aziz'in gözleri yaşlarla dolmuştu. Babası ona fısıldadı: "Yarın biz de eve dönüyoruz."

Aziz babasıyla birlikte, aynı şoförün kullandığı aynı taksiyle oradan ayrıldı. Dikiz aynasından geçip giden yolu seyretti. Babası tuhaf bir suskunluk içindeydi, arabada sigara içiyordu. Ona hurma ve bir de pasta getirmişti. Eve gelmeden önce Aziz, babasına iyileşip iyileşmediğini sordu.

“Artık hastaneye bir daha dönmeyeceksin. Dualarımız kabul oldu.”

Zohal iri elini oğlunun başına koydu. Aziz mutluydu. Üç gün sonra dağın diğer yamacından gelen bomba geceyi yararak ninesiyle dedesini öldürdü.

Zohal ile Aziz’in büyük şehirden döndükleri gün Tamara kız kardeşi Dalil’den bir mektup aldı. Kız kardeşi birkaç yıl önce bilişim konusunda staj yapmak için Amerika’ya gitmişti. Büyük bir başarı göstererek yüz civarında adayın arasından seçilmişti. Fakat ülkesine bir daha dönmemişti. Tamara mektuplarını pek eker cevaplasa da Dalil kız kardeşine düzenli aralıklarla yazıyordu. Mektuplarında hayatını anlatıyordu. Orada savaş yoktu. Onu bu derece mutlu eden ve cesaretlendiren de buydu. Sık sık kız kardeşine para göndermek istediğinden söz ederdi ama Tamara onun yardımını soğuk bir şekilde reddederdi.

Dalil mektubunda hamile olduğunu haber veriyordu. İlk çocuğuydu. Kız kardeşinin ikizlerle birlikte yanına gelmesini istiyordu. Onları Amerika’ya getirecek bir yol bulabilirdi. Tamara’nın Zohal’i terk etmesi gerektiğini ima ediyordu. Zohal’i, savaşıyla ve portakal bahçesiyle yalnız başına bırakması gerektiğini.

“Birkaç yıl içinde nasıl da değişti!” diye kendi kendine söylüyordu Tamara.

Arada bir kız kardeşinden nefret ediyordu. Kızıyordu ona: Kocasını nasıl olur da terk ederdi? Zohal'i terk etmeyecekti. Hayır. Dalil, savaşlarının gereksiz olduğunu, bu savaşın yalnızca kaybedenleri olacağını yazsa bile Tamara da savaşacaktı.

Zohal uzun süredir onunla ilgili haberleri merak etmiyordu. Dalil ölmüştü onun için. Mektuplarına elini sürmek dahi istemiyordu. Tiksintiyle, “Kirlenmek istemiyorum” diyordu. Dalil'in kocası mühendisti. Dalil mektuplarında ondan asla bahsetmiyordu. Biliyordu ki ailesinin gözünde kocası, ikiyüzlü bir aşığıydı. Dağın öteki yamacından geliyordu. O bir düşmandı. Amerika'ya kaçmıştı. Orada kendisini kabul ettirebilmek için halklarıyla ilgili korkunç hikâyeler ve yalanlar anlatmıştı. Tamara ve Zohal buna inanıyordu. Dalil yapacak daha iyi bir şey bulamamış mıydı da oraya gider gitmez bir düşmanla evlenmişti? Nasıl yapabilmişti bunu? “Onu yolumun üzerine Allah çıkardı” diye yazmıştı bir mektubunda. Tamara, “Dalil tam bir aptal” diyordu. “Amerika sağduyusunu karartmış. Ne bekliyor? Kocasının arkadaşlarının hepimizi katletmesini mi? Onunla evlenirken ne geçti aklından? Barış sürecine katkıda bulunacağı mı? Aslında o daima bencildi. Üzüntülerimizden ona bahsetmek neye yarar? Kim bilir bunu yapsak, belki kocası başımıza gelenlere memnun bile olurdu.”

Tamara o gün kız kardeşine yazdığı kısa cevapta, ne Aziz'in hastanede yattığından söz etti ne de kocasının ana babasını öldüren bombadan.

Adamlar ciple geldi. Amed ile Aziz evlerinin yakınından geçen yolda bir toz bulutu gördü. O sırada ikisi de portakal bahçesindeydi. Zohal annesiyle babasını oraya gömmek istemişti. Son toprağı da kürekle az önce atmıştı üstlerine. Alnı ve kolları ter içindeydi. Tamara ağlıyor, yanağının içini ısıırıyordu. Cip yol kenarında durdu. İçinden üç adam çıktı. En uzun boylusunun elinde bir makineli tüfek vardı. İner inmez portakal bahçesine yönelmediler. Birer sigara yaktılar. Amed kardeşinin elini bırakarak yola yaklaştı. Bu üç adamın neler konuştuğunu duymak istiyordu. Ama duyamadı. Adamlar çok kısık sesle konuşuyorlardı. Sonunda, en gençleri ona doğru birkaç adım attı. Amed, Halim'i tanıdı. Çok büyümüşü.

“Beni hatırlıyor musun? Ben Halim. Köy okulunda tanı-
mıştım seni. O zamanlar okul hâlâ ayaktaıdı.”

Halim bunları söyledikten sonra gülmeye başladı.

“Evet, hatırlıyorum seni, büyüklerin arasında, benimle ve
kardeşimle yalnızca sen konuşurdun. Sakalın uzamış.”

“Baban Zohal ile konuşmak istiyoruz.”

Amed, arkasında üç adamla yeniden portakal bahçesine yöneldi. Babası onlara yaklaşmıştı. Amed annesinin bakışlarının sertleştiğini gördü. Annesi bağırarak onu yanına çağırdı. Adamlar uzunca bir süre Zohal ile konuştular. Sözleri rüzgârda dağılıyordu. Tamara kendi kendine o günün lanetli bir gün olduğunu, çok sayıda lanetli günün ilki olduğunu söyledi. Kocasını seyrediyordu. Zohal başını eğmiş, yere bakıyordu. Halim, Amed'e bir işaret çaktı. Amed, oğullarını sıkı sıkı vücuduna bastırılmış annesinin kollarından sıyrılarak adamların yanına gitti. Zohal elini oğlunun başına koyup gururla;

“Oğlum Amed” dedi.

“Ya diğer oğlan?” diye sordu elinde makineli tüfek olan adam.

“O Aziz, Amed'in ikizi.”

Adamlar akşama kadar kaldılar. Zohal onlara ana babasının evlerinin yıkıntılarını gösterdi. Hepsi birden, sanki gökyüzünde bombanın izini arıyormuş gibi başlarını dağa doğru kaldırdı. Tamara çay hazırladı. Çocukları odalarına gönderdi. Daha sonra, Amed ile Aziz pencereden, makineli tüfekli adamın cipe gittiğini ve kısa süre sonra elinde bir çantayla döndüğünü gördüler. Annelerinin çığlık attığını duyar gibi oldular. Ardından adamlar gitti. Uzaklaşan cipin gürültüsü uzunca bir süre gecenin içinde yankılandı. Amed kardeşine sarıldı ve nihayet uyuyakaldı.

Ertesi gün Aziz ona;

“Dikkatini çekmedi mi, gürültüler sanki eskisi gibi değil ve sessizlik de sanki kötü bir darbe vurmaya hazırlanıyormuş gibi saklanıyor” dedi.

“Hastalandın, onun için kafanda böyle şeyler kuruyorsun.”

Fakat Amed kardeşinin haklı olduğunu biliyordu. Odasının penceresinden annesini gördü. Ona seslendi. Annesi uzaklaştı.

Amed onun ağladığını düşündü. Annesinin, nergis zambaklarının arkasında gözden kaybolduğunu gördü. Ninesi Shaanan onları bir yıl önce dikmişti. Şimdi dev gibiydiler. Açık çiçekleri ışığı yutuyordu. Amed ile Aziz zemin kata indiler. Anneleri kahvaltıyı hazırlamamıştı. Babalarının yorgun yüzünden bütün gece uyumadığı hemen anlaşılıyordu. Mutfakta, yerde oturuyordu. Orada tek başına ne yapıyordu? Oğlanlar babalarının mutfağın zemininde oturduğunu ilk defa görüyorlardı.

“Aç mısınız?”

“Hayır.”

Aslında karınları açtı. Babalarının yanında çuval bezinden bir çanta duruyordu.

“Bu ne?” diye sordu Aziz. “Cipli adamlar mı unuttu?”

“Unutmadılar” dedi Zohal.

Oğullarına yanına oturmalarını işaret etti. Ardından makineli tüfekli adamdan bahsetti.

“Önemli bir adam” dedi oğullarına, “komşu köyden geliyor. Adı Soulayed. Benimle yürekten konuştu. Ninenizle dedenizin yıkılmış evini görmek için ısrar etti. Ruhlarının selameti için dua edecek. Dindar bir adam. Bilgili bir adam. Çayını bitirdikten sonra elimi tuttu. Bana şöyle dedi: ‘Evin ne kadar dingin! Gözlerimi kapatıyorum ve etrafımı bir portakal kokusu sarıyor. Baban Mounir tüm hayatı boyunca bu çorak toprakta çalıştı. Burası çöldü. Baban, Allah’ın yardımıyla bir mucize gerçekleştirdi. Kumdan ve taştan başka bir şey bulunmayan bir yerde portakal yetiştirdi. Evine makineli tüfekle geldiğime bakıp da bir şairin gözlerine ve kulaklarına sahip olmadığımı zannetme. Doğru ve iyi olanı duyuyorum, görüyorum. Sen yürekli bir adamsın. Evin temiz. Her şey yerli yerinde. Karının çayı lezzetli. Ne dendiğini bilirsin; iyi çay ne çok şekerli ne